

ДОДАТОК

до Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, затвердженої Указом Президента України від 14 березня 2016 року №92/2016

РОЗПОДІЛ

відповідальності складових сектору безпеки і оборони України за організацію планування, реагування на загрози та під час виконання завдань за призначенням

1.	Перелік кризових ситуацій для планування, реагування та застосування сил і засобів	Участь складових сектору безпеки і оборони України в реагуванні на загрози та під час виконання завдань за призначенням													
		Міністерство оборони України та Збройні Сили України	Служба безпеки України	Міністерство внутрішніх справ України ¹						Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	Державна спеціальна служба транспорту	Управління державної охорони України	Розвідувальні органи України	Органи загальної компетенції	Оборонно-промисловий комплекс
Національна гвардія України	Національна поліція України			Державна служба України з надзвичайних ситуацій	Державна прикордонна служба України	Державна міграційна служба України	10	11	12						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності															
1.	Воєнний конфлікт (локальна, регіональна війна):	ГВ	БУ	БУ		БУ ²	БУ		ДР	ДР	ДР	БУ	БУ	36	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1)	повномасштабне застосування іншою державою військової сили проти України, проведення сухопутних, повітряно-космічних, морських операцій з рішучими воєнно-політичними цілями	ГВ	БУ	БУ		БУ	ДР		ДР	БУ	ДР	БУ	БУ	36
2)	застосування іншою державою проти України окремих військових підрозділів та/або частин, вогневих ударів, сукупно із застосуванням невоєнних засобів, а також з узгодженими діями не передбачених законом воєнізованих та/або збройних формувань, приватних військових компаній, для досягнення рішучих воєнно-політичних цілей, окупація України або її окремих територій, примушення воєнно-політичного керівництва України до певних воєнно-політичних рішень, встановлення прямого або опосередкованого контролю над Україною тощо	ГВ	БУ	БУ	ДР	БУ	ДР		ДР	БУ	ДР	БУ	БУ	36
3)	проведення іншою державою або групою держав спеціальних операцій проти України (запровадження блокади портів, узбережжя або повітряного простору, порушення комунікацій України)	ГВ	БУ	БУ		ДР	БУ		ДР	ДР	ДР	БУ	БУ	36

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2.	Збройний конфлікт на державному кордоні міжнародного характеру:	ГВ	БУ	БУ		ДР	БУ		ДР	БУ		БУ	ДР	36
1)	навмисне застосування зброї територією України, а також перехід підрозділів збройних сил, інших регулярних і нерегулярних формувань іншої держави або без державної приналежності на територію України без її дозволу	ГВ	БУ	БУ		ДР	БУ		ДР	БУ		БУ	БУ	36
2)	виникнення прикордонних (включаючи суходіл, повітряний, морський простір) збройних сутичок, що зумовлені ескалацією економічних, політичних, соціальних, етнічних або релігійних протиріч у відносинах між державами	ГВ	БУ	БУ		ДР	БУ		ДР	БУ		БУ	БУ	36
3.	Збройні та інші провокації на державному кордоні:	БУ	БУ	БУ			ГВ ³		ДР	ДР		36	БУ	36
1)	збройні провокації, що здійснюються без перетинання державного кордону, у вигляді обстрілів прикордонних нарядів, кораблів (катерів) Морської охорони, пунктів дислокації підрозділів охорони державного кордону (Морської охорони), пунктів пропуску через державний кордон, інших об'єктів та цивільних осіб	БУ	БУ	БУ			ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36
2)	збройні провокації, що здійснюються з незаконним перетинанням державного	БУ	БУ	БУ			ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	кордону, шляхом збройних нападів на прикордонні наряди та підрозділи охорони державного кордону (Морської охорони), спроб захоплення пунктів пропуску через державний кордон, інших об'єктів, що розташовуються у прикордонній смузі та контрольованих прикордонних районах													
3)	збройні провокації, що здійснюються з незаконним перетинанням державного кордону незначних за кількістю озброєних осіб груп з боку суміжної держави на територію України навмисно для загострення міжнародної обстановки, як привід для розв'язування збройного конфлікту на державному кордоні міжнародного характеру чи збройної агресії	БУ	БУ	БУ			ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36
4)	порушення порядку мирного проходу через територіальне море України або встановлених правил плавання і перебування в територіальному морі (внутрішніх водах) іноземних невійськових суден і військових кораблів (суден забезпечення)	БУ	ДР	БУ			ГВ		ДР			ДР	ДР	36
5)	незбройні провокації, що здійснюються без незаконного перетинання особами	ДР	БУ	БУ	ДР		ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	державного кордону, у вигляді звинувачувальних заяв, вигуків, погроз прикордонникам і громадянам України, переміщення інформаційних друкованих матеріалів, звернень (деструктивного характеру), проведення антиукраїнських мітингів і демонстрацій на державному кордоні або поблизу нього, блокування під'їзних шляхів на території суміжної держави до пунктів пропуску через державний кордон													
б)	проведення підрозділами (частинами) збройних сил та інших озброєних формувань суміжної держави навчань (маневрів, зосередження) поблизу державного кордону, що мають явно виражену загрозливу спрямованість	БУ	БУ	БУ			ГВ		ДР	ДР		БУ	ДР	36
7)	незбройні провокації, що здійснюються з незаконним перетинанням державного кордону групами осіб з метою захоплення окремих ділянок території України на державному кордоні	БУ	БУ	БУ			ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36
8)	незбройні провокації, що здійснюються з незаконним перетинанням державного кордону, шляхом спроб переміщення чи руйнування прикордонних знаків та інших об'єктів прикордонної	БУ	БУ	БУ	БУ		ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	інфраструктури, захоплення представників державних органів України та цивільних осіб, майна, худоби, відведення їх на суміжну територію													
4.	Загострення обстановки на державному кордоні України:	БУ	БУ	БУ	ДР	ДР	ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36
1)	спроба перетинання державного кордону диверсійно-розвідувальною групою іншої держави	БУ	БУ	БУ		ДР	ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36
2)	суттєве збільшення кількості випадків в'їзду в Україну осіб, які з урахуванням аналізу ризиків можуть бути причетні до антидержавних заходів та терористичної діяльності	ДР	БУ	БУ	ДР	ДР	ГВ	ДР	ДР	ДР		БУ	БУ	36
3)	збільшення спроб незаконного переміщення через державний кордон в Україну зброї, боєприпасів, вибухових і радіоактивних речовин та інших предметів, що можуть бути використані як засоби вчинення терористичних актів та іншої протиправної діяльності в Україні	БУ	БУ	БУ	ДР	ДР	ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36
4)	різке зростання потоку нелегальних мігрантів до України або через її територію внаслідок збройних конфліктів або скрутного економічного	ДР	БУ	БУ	ДР		ГВ	ДР	ДР	ДР		БУ	БУ	36

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	становища в інших державах													
5)	різке збільшення кількості порушень режиму державного кордону та прикордонного режиму	БУ	БУ	БУ		ДР	ГВ		ДР	ДР		ДР	БУ	36
6)	погроза або запровадження іншими державами комплексу заходів щодо перешкоджання судноплавству у внутрішніх водах і в територіальному морі України	БУ	БУ	БУ			ГВ		ДР	БУ		ДР	БУ	36
7)	різке збільшення інтенсивності руху через державний кордон осіб, транспортних засобів та вантажів, скупчення транспорту, зупинення або обмеження руху через пункти пропуску через державний кордон	БУ	БУ	БУ	ДР		ГВ		ДР	БУ		ДР	БУ	36
Забезпечення державної та громадської безпеки, у тому числі боротьба з тероризмом														
5.	Збройний конфлікт всередині держави:	БУ	БУ	ГВ	БУ	ДР	ДР	ДР	ДР		БУ	БУ	БУ	ДР
1)	намагання відокремити від України певні адміністративно-територіальні одиниці, зокрема за участю не передбачених законом воєнізованих та/або збройних формувань, приватних військових компаній, терористичних, неурядових, етнічних, релігійних або інших організацій	БУ	ГВ	БУ	БУ	ДР	ДР		ДР			БУ	БУ	ДР

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2)	спроби державного перевороту або незаконної зміни конституційного ладу	БУ	ГВ	БУ	БУ	ДР	ДР		ДР		БУ	БУ	БУ	ДР
3)	дії інших держав щодо поширення свого впливу на внутрішньополітичну обстановку в Україні, насамперед на територіях, які вони розглядають як зони реалізації національних інтересів (впливу), в районах проживання споріднених етносів тощо	БУ	ГВ	БУ	БУ	ДР	ДР		ДР			БУ	БУ	ДР
4)	виникнення масових заворушень на політичному, етнічному, релігійному та іншому підґрунті, акції громадянської непокори (страйки, блокування роботи органів державної влади, порушення функціонування об'єктів, комунікацій тощо)	БУ	БУ	БУ	ГВ	ДР	БУ ⁴		ДР		БУ	ДР	БУ	ДР
5)	перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань	ГВ	БУ	БУ	БУ	ДР	БУ		ДР		БУ	БУ	БУ	ДР
6)	забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку		БУ	БУ	ГВ	ДР	ДР		ДР		ДР			
6.	Терористичні акти проти України:	БУ	ГВ	БУ	БУ	ДР	БУ		ДР	БУ	БУ	БУ	3б	ДР
1)	погроза або здійснення терористичних актів проти державних установ, органів державної влади та небезпечних	БУ	ГВ	БУ	ДР	ДР	БУ		ДР	БУ	БУ	БУ	3б	ДР

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	промислових об'єктів: з використанням літальних апаратів у повітряному просторі України; з використанням суден у морському просторі України													
2)	погроза або здійснення терористичних актів: проти громадян України у громадських місцях та під час масових заходів; проти керівництва держави, окремих політичних діячів та інших важливих осіб України	БУ	ГВ	БУ	БУ	ДР	БУ		ДР	БУ	БУ	ДР	36	ДР
3)	участь у міжнародних антитерористичних операціях на суші, повітрі, морі	БУ	ГВ	БУ	БУ	ДР	БУ		ДР	БУ		ДР	36	ДР
4)	розв'язання на території України дій населення, а також міжнародного суспільства, які миттєво і злагоджено використовуються у вигляді комбінації дозволеної зброї, партизанської війни, тероризму та злочинної поведінки для досягнення політичних цілей (включаючи комбінацію партизанської і громадянської війни, а також заколоту і тероризму)	БУ	ГВ	БУ	БУ	ДР	БУ		ДР	БУ	БУ	БУ	36	ДР
5)	терористичні операції підпільних груп проти цілей, що збуджують у них	БУ	ГВ	БУ	БУ	ДР	БУ		ДР	БУ	БУ	БУ	36	ДР

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	особливу ненависть, теракти з використанням зброї масового знищення													
б)	погроза або здійснення терористичних актів проти миротворчих контингентів та персоналу під час виконання завдань у державі перебування, у процесі підготовки на території своєї держави та під час ротацій на території інших держав	БУ	ГВ	БУ		ДР			ДР	БУ		БУ	Зб	ДР
Міжнародна стабільність та безпека														
7.	Надання військової допомоги Україною іншим державам в рамках дво- та багатосторонніх угод, участь у міжнародних антитерористичних операціях, операціях із підтримання миру та безпеки:	К	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР				ДР	БУ	Зб	ДР
1)	направлення військового контингенту, військового і цивільного персоналу до інших держав для надання допомоги	К	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР				ДР	ДР	ДР	
2)	підготовка військових підрозділів і персоналу інших держав на території України	К	ДР	ДР		ДР	ДР				ДР	ДР	Зб	
3)	підготовка військових підрозділів і персоналу інших держав на території інших держав	К	ДР	ДР		ДР	ДР					ДР	ДР	
4)	участь України в міжнародних операціях	К	ДР	БУ	БУ	ДР	ДР					БУ	БУ	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	багатонаціональних сил: антитерористичних, спільних пошуково-рятувальних; запобігання конфліктам; відбудова миру; примушення до миру; встановлення та підтримання миру; гуманітарні завдання													
5)	спостереження і здійснення контролю за додержанням угод про припинення вогню та інших ворожих дій, роз'єднання сторін, які конфліктують, роззброєння і розформування їх підрозділів, виконання інженерних та інших робіт	К	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР					БУ	36	
б)	виконання поліцейських функцій із забезпечення безпеки і додержання прав людини		ДР	БУ	ГВ		ДР					ДР		
Надання допомоги органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування у запобіганні та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру														
8.	Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру:	БУ	ДР	БУ	БУ	ГВ	ДР		ДР	БУ		ДР	36	ДР
1)	природні аварії (надзвичайні ситуації): гідродинамічні, геологічні; метеорологічні; гідрологічні	БУ	ДР	БУ	БУ	ГВ	ДР		ДР	БУ			36	ДР
2)	пожежі та вибухи, зокрема у природних екологічних системах	БУ	ДР	БУ	БУ	ГВ	ДР		ДР	БУ			36	ДР
3)	раптові руйнування будівель та споруд	БУ	ДР	БУ	БУ	ГВ	ДР		ДР	БУ			36	ДР
4)	масові інфекційні захворювання	БУ	ДР	БУ	ДР	БУ ⁵	ДР		ДР	БУ			36	ДР

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	громадян													
5)	великомасштабне ураження сільськогосподарських рослин хворобами і шкідниками та масові інфекційні захворювання сільськогосподарських тварин	БУ	ДР	БУ	ДР	БУ ⁶	ДР		ДР	БУ			36	ДР
9.	Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій техногенного характеру, зокрема спричинених терористичними актами та диверсіями:	БУ	БУ	БУ	БУ	ГВ	БУ		ДР	БУ			36	ДР
1)	техногенні аварії (катастрофи): на транспорті; з викидом (загрозою викиду) небезпечних та шкідливих хімічних, біологічних і радіоактивних речовин, масові отруєння; в електроенергетичних системах, на очисних спорудах; у системах життєзабезпечення; на об'єктах інформаційної інфраструктури; у системах нафтогазового промислового комплексу	БУ	БУ	БУ	ДР	ГВ	БУ		ДР	БУ			36	ДР
2)	падіння на територію України елементів космічних апаратів, міжконтинентальних балістичних, крилатих ракет або висотних літальних	БУ	БУ	БУ	ДР	ГВ	БУ		ДР	БУ		ДР	36	ДР

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	апаратів інших держав, що пов'язане з їх космічною діяльністю, застосуванням стратегічних засобів ураження проти третіх держав тощо													
3)	руйнування будівель та споруд, спричинені терористичними актами та диверсіями	БУ	БУ	БУ	БУ	ГВ	БУ		ДР	БУ		ДР	ЗБ	ДР
Забезпечення кібербезпеки та захисту інформації														
10.	Проведення іншою державою проти України спеціальних інформаційних операцій, спрямованих на підрив конституційного ладу, суверенітету та територіальної цілісності України, загострення суспільно-політичної ситуації:	БУ	ГВ	ДР	БУ	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	БУ	ДР	ДР
1)	проведення іншою державою проти України спеціальних інформаційних операцій, спрямованих на підрив обороноздатності, деморалізацію особового складу Збройних Сил України та інших військових формувань	ГВ	БУ	БУ	ДР	ДР	БУ	ДР	ДР	ДР	ДР	БУ	ДР	ДР
2)	проведення іншою державою проти України спеціальних інформаційних операцій, спрямованих на створення негативного іміджу України у світі, перешкоджання міжнародному співробітництву та послаблення	БУ	ГВ	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	БУ	ДР	ДР

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	міжнародної підтримки нашої держави													
3)	здійснення системних та масштабних дій проти інтересів України у кіберпросторі іноземними державами (групами держав), зокрема із залученням кіберпідрозділів збройних сил іноземних держав, шляхом використання спеціальних засобів (кіберозброєнь)	ГВ	БУ	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	БУ	ДР	ДР	БУ	ДР	36
4)	провадження на території України суспільно небезпечної діяльності в кіберпросторі (або з використанням його технічних можливостей) з терористичною метою шляхом застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, вчинення протиправних дій на шкоду іншим державам, що здійснюються з використанням інформаційної інфраструктури України	БУ	ГВ	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	БУ	ДР	ДР	БУ	ДР	36
5)	несанкціоноване отримання інформації з метою одержання особистої, економічної, політичної чи військової переваги, здійснюване з використанням обходу (злому) систем комп'ютерної безпеки, із застосуванням шкідливого програмного забезпечення, включаючи шпигунські програми	БУ	ГВ	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	БУ	ДР	ДР	БУ	ДР	36

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
б)	наявність системних порушень у сферах криптографічного і технічного захисту інформації, що можуть призвести до реалізації кризових сценаріїв, визначених підпунктами 3 – 5 цього пункту	ДР	БУ	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР	ГВ	ДР	ДР	ДР	ДР	ДР
Забезпечення розвитку оборонно-промислового комплексу														
11.	Виробниче, науково-технологічне та економічне забезпечення сектору безпеки і оборони:	Зб	Зб	Зб	Зб	Зб	Зб		Зб	Зб	Зб	БУ	ГВ	БУ
1)	визначення на державному рівні довгострокових потреб сектору безпеки і оборони в озброєнні, військовій та спеціальній техніці, іншій продукції військового призначення у мирний час та особливий період із зазначенням її номенклатури та обсягів із розбивкою за роками	ГВ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ		БУ	БУ	БУ	БУ	К	БУ
2)	створення сприятливих умов для ефективного функціонування і розвитку наукових установ, підприємств та організацій, які забезпечують реалізацію воєнно-економічної, військово-технічної і військово-промислової політики та визначають науково-технічну і виробничо-технологічну стабільність	Зб	Зб	Зб	Зб	Зб	Зб		Зб	Зб	Зб	Зб	ГВ	БУ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	замовлення щодо безперервної підготовки робітничих, технічних та інженерних кадрів для задоволення потреб оборонно-промислового комплексу, зокрема шляхом відновлення діяльності навчальних комбінатів на підприємствах, у професійно-технічних училищах і спеціалізованих кафедрах у вищих навчальних закладах													
7)	удосконалення системи координації діяльності органів виконавчої влади і управління, що здійснюють реалізацію державної політики у сфері безпеки, оборони та розвитку оборонно-промислового комплексу, шляхом створення при Президентові України Державної комісії з питань оборонно-промислового комплексу	БУ	БУ	БУ		БУ	БУ		БУ	БУ	БУ	БУ	ГВ	БУ
8)	забезпечення Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів продукцією військового призначення відповідно до характеру і масштабів загроз державі, цілей, пріоритетів та завдань воєнної політики (потреб сектору безпеки і оборони)	КЗ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ		БУ	БУ	БУ	БУ	К	ГВ
9)	формування та підтримання у	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ		БУ	БУ	БУ	БУ	ГВ	БУ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	належному стані державного матеріального резерву, резервних фондів грошових коштів, удосконалення системи створення та збереження мобілізаційних запасів, системи розвитку і утримання виробничих потужностей мобілізаційного призначення, мобілізаційного розгортання промисловості для виробництва продукції військового призначення													
10)	удосконалення засад державної політики у сфері військово-технічного співробітництва з іноземними державами, підвищення ефективності міжнародного науково-технічного співробітництва, насамперед з державами ЄС та НАТО	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ		БУ	БУ	БУ	БУ	ГВ	БУ
11)	затвердження на законодавчому рівні річних обсягів фінансування витрат на розвиток сектору безпеки і оборони як визначеного відсотка річного валового внутрішнього продукту	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	БУ	ГВ	БУ
12)	забезпечення у рамках виконання Державної програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу формування організаційно і	БУ	БУ	БУ		БУ	БУ		БУ	БУ	БУ	ДР	КЗ	ГВ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	функціонально збалансованої структури оборонно-промислового комплексу, поглибленої інтеграції науки та виробництва, проведення раціональної реорганізації і диверсифікації, технічного переозброєння, збереження та розвитку базових і критичних технологій, створення, розширення номенклатури та обсягів випуску конкурентоспроможної продукції військового і цивільного призначення та подвійного використання для задоволення першочергових потреб сектору безпеки і оборони, національної економіки та поставки на експорт													

¹ Міністерство внутрішніх справ України безпосередньої участі у бойових діях не бере, але забезпечує виконання покладених на нього завдань та завдань, що визначені законодавством центральним органам виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Міністром внутрішніх справ України, а також здійснює воєнно-політичне і адміністративне керівництво Національною гвардією України. Крім того, забезпечує виконання заходів територіальної оборони.

² Державна служба України з надзвичайних ситуацій безпосередньої участі у бойових діях не бере, а здійснює захист населення і територій від наслідків ведення воєнних дій.

³ Головна відповідальність за виконання завдання та координацію зусиль у мирний час покладається: на суші, морі, річках, озерах та інших водоймах – на Державну прикордонну службу України; в повітряному та підводному просторі в межах територіального моря – на Збройні Сили України.

⁴ Державна прикордонна служба України здійснює охорону та захист пунктів пропуску через державний кордон, військових містечок її підрозділів та органів управління з метою припинення спроб їх блокування та захоплення,

роззброєння прикордонних нарядів (прикордонних підрозділів); заподіяння шкоди життю і здоров'ю, захоплення заручників осіб, які перетинають державний кордон, прикордонників, членів їх сімей.

⁵ Головна відповідальність та координація зусиль щодо ліквідації наслідків масових інфекційних захворювань громадян покладається на Міністерство охорони здоров'я України.

⁶ Головна відповідальність та координація зусиль щодо ліквідації наслідків великомасштабного ураження сільськогосподарських рослин хворобами і шкідниками та масових інфекційних захворювань сільськогосподарських тварин покладається на Міністерство аграрної політики та продовольства України.

Примітка. У цьому додатку скорочення вживаються у такому значенні: К – керівництво; БУ – безпосередня участь; КЗ – координація дій (заходів); ДР – допоміжна роль сприяння у виконанні; ГВ – головна відповідальність; Зб – забезпечення (політико-дипломатичне, організаційне, ресурсне, наукове, технічне, виробниче, економічне, інформаційне тощо).
